

**Trükisepärandi digiprojekt
„Eesti keele ja kirjanduse ning omariikluse
allikad“**

Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu

Merike Kiipus

Projekti täitjad

- Taotleja: Eesti Kirjandusmuuseum
Kultuuriministrieesiumi tegevuskava täitmises osaleb Eesti Kirjandusmuuseum trükisepärandi valdkonna digiteerimise ühe alamprojekti elluviijana
- Partnerid:
Eesti Rahvusraamatukogu
Eesti Rahva Muuseum

Maht

24 kuu jooksul digiteeritava trükisepärandi maht: 1 500 000 lk (800 000 lk raamatuid/ajakirju, 700 000 lk ajalehti)

Taotleja

- Eesti Kirjandusmuuseum (800 000 lk)

Partnerid

- Eesti Rahvusraamatukogu (690 000 lk)
- Eesti Rahva Muuseum (10 000 lk)

Sisu

- Kasutajate huvist lähtuvalt digiteeritakse eesti kultuuri vanemaid alliktekste alates 19. sajandi lõpust ja Eesti omariikluse perioodist.
- Erilise vaatluse all on emakeelne lugemisvara, eesti kirjanduspärand, eesti folkloori trükitud alusallikad, eesti mütoloogiat ja müüdilist pärimust käsitlev pärand, eesti rahvakultuur, õppekirjandus, Eesti Vabariigis 1918–1940 ilmunud algupärane kirjandus ning Eesti omariikluse allikteosed.
- Lisaks digiteeritakse Eestis ilmunud vanemat ajakirjanduspärandit, et hõlbustada kultuuripärandi uurijaid nende igapäevases uurimistöös.

Hanke korras sisse ostetav teenus

Digiteerimine

- Skaneerimine, kvaliteedikontroll, failitöötlus, tärgtuvastus ehk OCR, tekstide segmenteerimine, arhiveerimisele suunamine jne.

Sh peab pakkuja arvestama ka digiteeritavate trükiste transpordiga kui digiteerimine toimub teenuse osutaja juures.

Omapanus

- Köidete digiteerimiseelne ettevalmistus, vajadusel väiksemahulised ennistustööd, kogudest materjali välja otsimine ja pakendamine, välja minevate eksemplaride digiteerimisnimestike koostamine ja täiendamine.
- E-kataloogis Ester olevatele rahvustrükiste bibliokirjetele täiendavate kirjeldusandmete sh eksemplarikirjete lisamine töökeskkonnas Sierra.
- Eesti Rahvusraamatukogu omapanuseks on ka digitaalse ainese säilitamine, avaandmetena kättesaadavaks tegemine, www-kirjete loomine ja linkimine e-kataloogi ESTER.

Tulemused

- Projekti lõpuks peab olema digiteeritud ja avalikult digitaalarhiivis Digar veebipõhiselt kättesaadavaks tehtud 1 500 000 lehekülge (ca 15 000 eksemplari) eesti rahvustrükise pärandi trükistest, mis peamiselt sisaldavad 19. sajandi lõpu, 20. sajandi alguse ja eesti omariikluse allikmaterjale ning huvipakkuvaid materjale nõukogude perioodist ja taasiseseisvumise ajast.

Lõpptulemused

- Digiteerimise tulemusena moodustub ühtne keeleressurss, mis on kättesaadav nii pildiliselt, täistekstidena kui ka avaandmetena kõikidele kasutajatele.
- Digiteeritud trükiste failid arhiveeritakse ja tehakse kättesaadavaks digitaalarhiivis Digar.
- Ainestu andmed saavad kättesaadavaks ka E-varamu portaalis.

Hetkeseis

- SFOSis on trükiseprojekti eeltaotlus esitatud.
- Eeltaotlus on RIA poolt rahuldatud.
- Vaja on koostada 2 hanget:
  - 1) digiteerimine, mis hõlmab ka OCR-i jne;
  - 2) universaalse arhiveerimislahenduse tellimine failide arhiveerimiseks ja avaandmetena kättesaadavaks tegemiseks.
- Jätkub töö digiteerimisnimestikega.

Täna tähelepanu eest!